

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

21. De eodem mortificando quoad ciborum quantitatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

CAPVT XXI.

*De mortificatione gustus in cibi
quantitate.*

ALia inordinatio gustus est, tantum cibi capere, quantum postulat appetitus, nec ante edendi finem facere, quam ille sit exsaturatus. Hoc enim vitium gulæ est. Unde B. Basilius ait: Non satis esse debet *Lib. de vera* seruo Dei abstinere se à cibis lautioribus, & exquisitis, si aliis vilioribus nihilominus vult appetitum explere: *virginit.* nam & in his sumendis moderatio tenenda est, legibus temperantiæ præscripta, cæteroquin æquè læsurus animam, ac si noxijs vsus fuisset. Sic Basilius. Quanquam in hac re certa & fixa mensura externa adsignari nequeat: quod enim vni parum, alteri satis est, & vbi vnus peccat vitio gulæ, ibi alter nimia se macerat abstinentia: tamen omnibus proponi potest vna mensura spiritalis, & regula rationis, nimirum hæc, vt quisque tantum sumat cibi, quantum ad vitam conseruandam, viresque corporis, pro ratione status & officij, quod exercet, confirmandas, necessarium videtur. Hanc verò necessitati, vt faciat satis, non de-

bet spectare, quantum requirat appetitus, constat enim in hominibus sanis appetitum plus, quàm necessarium sit, desiderare, & experientia quotidiana docet, eos qui famem omninò expleverunt, remotis mensis, sentire stomachum plus æquò oneratum, & ad consueta exercitia esse inhabiles. Contra verò, qui cum aliqua fame, & appetitu plus comedendi à mensa recedunt, deprehendunt se appetitui fecisse satis, nec ullam famem sentiunt; quòd argumentum est cupiditatem illam priorem plus sumendi non fuisse necessitatis, sed vitij gulæ. Vnde Sanctus Do-

Serm. 18.

rotheus agens de hac materia. Cibus, inquit, sine mensura sumptus multorum malorum fons est; quia vitium gulæ incurrit, non modò quando supra necessitatem aliquid lautiorum ciborum sumitur, sed etiam quando tantum sumitur, vt venter expleatur, & satiatur.

Idem serm.
9 S. Vincen.
de vita spir.
6.30.

Vt verò certius cognoscatur, quantum cibi cuiq; ad vires corporis sustentandas satis sit, hanc regulam Sancti præscribunt. Vt quisque experientia magistra discat & obseruet, quanta cibi copia soleat grauari stomachus: ac deinde paulatim de illa copia detrahat, donec

donec nullam molestiam in digestione sentiat. Contra quoque notet; quanta cibi tenuitas & abstinencia eum ita languidum & imbecilem relinquat, ut officio suo, quod sustinet, pro ratione status, quem profitetur, ægrè perfungi queat: ac tunc paulatim tantum de com meatu augeat, donec sentiat integras permanere vires ad omnes functiones consuetas exercendas. Quàm ergo quis quantitatem cibi sufficere re ipsa cognorit, eam ordinariè vsurpare pergat.

Si verò homo anceps hæreat, quanta cibi copia necessaria sit, potius inclinationi naturali repugnet, quàm faueat, eò quod appetitus, ut dicitur, sit nequam, & colore necessitatis decipiat.

Qua de re sic Beatus Augustinus. *Hoc Lib. 10. conf. me docuisti, inquit, ut quemadmodum me fess. c. 31. dicamenta, sic alimenta sumpturus accedam. Sed dum ad quietem satietatis ex indigentia molestia transeo, in ipso transitu mihi insidiatur laqueus concupiscentiæ ipse enim transitus voluptas est, & non est alius quo transeat, quàm quo transire cogit necessitas. Et cum salus sit causa edendi, & bibendi, adiungit se, tanquam pedisequa periculosa incunditas, & pierumque præire conatur, ut eius causa fiat, quod salutis cause me facere, vel dico, vel*

V s

volo

volo, nec idem motus viriusq; est. Nam quod
saluti satis est, delectationi parum est. Et
sæpè incertum fit, vtrum adhuc necessitas
corporis cura subsidium petat, an voluptuosa
cupiditatis fallacia ministerium suppetat.
Hæc ille.

Cæterùm etiamsi quis nonnihil ex-
cedat in alteram partem, minus tamen
semper periculi est, quotiescūque non
est in cibus lautities: & idcirco Sanctus
Vincentius rectè monet, neminem re-
formidare debere tantum panis man-
ducare, quantum satis est, & necessitas
naturalis postulat, modò postea ad-
randum vel legendum, cum opus est,
non sit ineptus. Sancti quoque hortan-
tur ad vtramque corporis & animi sa-
nitatem tuendam optimum consilium
esse vniuniformem temperantiæ ratio-
nem, tum in cibo sumendo, tum in
iunio exercendo tenere, & non nunc
in seueritate abstinentiæ, nunc in ex-
plenda cibi cupiditate limites excede-
re. Ita docuit quidam vir sanctus apud
Sozomenum. Abstinentia, inquit, mo-
derata & continuata, modum &
limites rationis non excedens, ope-
ribus charitatis coniuncta breui homi-
nem prouehit ad perfectionem, & sta-
tum ab omni perturbatione affectio-
num.

Loco cit.

Trip. l. 8. c. 1.

num immunem. Atque hæc compuni-
nis fuit sanctorum sententia, ac valdè
salutaris, vtpote qua multa incommo-
da, damnaque spiritalia cauentur, quæ
solent ex nimia vitæ austeritate conse-
qui, vt benè expendit Cassianus, di-
cens: *Melior est rationabilis, cum modera-
tione quotidiana refectio, quàm per inter-
ualla arduum longumque ieiunium. Nouit
immoderata inedia non modò mentis labe-
factare constantiam, sed etiam orationam
efficaciam reddere lassitudine corporis ener-
uatam.*

Lib. 5. c. 9.

Ac Deus tanto zelo ardet, vt serui
sui moderationem certam sequantur
in capessendo cibo, vt quoties modum
præuaricati fuerint, aliqua pœna cor-
porali puniat, vt morbo, dolore capitis,
vel alio defectu, quo minus officio suo
rectè fungi possint: nec enim omnes
peccatorum pœnas in alterum seculum
reseruare voluit, sed aliquas hic per-
mittere, & immittere, vt experientia
mali nos ipsi prudentiores efficeremur.
Certè in historijs legimus, multos mi-
serabiles & calamitosos casus ex cibi
incontinentia secutos. Attila Hanno-
rum rex, cum aliquando ad saturita-
tem cœnasset, à cœna tantam vim san-
guinis per nares effudit, vt subito, ne-

Fulgos lib. 9.

C. 12.

Y 6 mine

mine animaduertente, suffocatus sit. Similes casus quotidiani sunt, & licet homines existiment esse fortuitos, tamen potius credendum est, diuinæ iustitiæ peccata nostra vindicantis esse effectus, vt temperantiæ leges deinceps sedulò custodiamus.

CAPVT XXII.

De mortificando gustatu, ratione finis in cibis sumendis propositi.

QVamuis arduum, magnæq; virtutis sit, gustandi sensum coercere circa ciborum qualitatem, quantitatemq; de qua hactenus egim⁹: tamen difficilius, laudabiliusq; est eundem mortificare quoad finem, qui in sumendo cibo nobis debet esse propositus. Quidam, nullum alium finem sibi præstitutū habent, quàm molestiam famis depellere, qui virtutis finis nō est. Alij ipsam ciborum delectationem, & hic finis vitiosus est. Nam auctor naturæ Deus non comestionem direxit ad delectationem, sed contra delectationem ciborum ad comestionem. Alij cum dicto fine, volunt videri potentes & magnifici, & idcirco mensas varijs, pretiosisque dapibus instruunt, qui

fini